

Human Trafficking: Legislative Framework, Investigation and Social Implications

Vadim SOLTAN¹

Abstract: Human trafficking is one of the most serious and profitable forms of transnational organized crime, with significant implications for human rights and global security. This article examines the international and national legal frameworks of Romania and Republic of Moldova, highlighting key legislative measures to prevent and combat this phenomenon. In addition, it explores investigative methods, including international cooperation, financial tracing, online monitoring and victim testimony. The social implications of human trafficking are also analyzed, focusing on its psychological, economic and societal impact. Finally, the article proposes measures to improve legislative efficiency, strengthening investigative tools and improving victim's protection.

Keywords: human trafficking; organized crime; investigative methods

1. Introducere

Motivul unei infracțiuni este un impuls intern, determinat de anumite nevoi, după care făptuitorul a fost îndrumat să comită o infracțiune. Scopul este rezultatul final pe care criminalul încearcă să-l atingă (Pasat, 2023a, pp. 41-49).

Traficul de ființe umane este o infracțiune complexă și gravă, putând fi asimilată cu crima organizată. În definițiile crimei organizate, unde conceptul este relevat de activitatea infracțională organizată, nu este vorba despre criminalitate, ci despre activitate criminală (Pasat, 2023b, pp. 209-229), astfel cum putem afirma și despre traficantii de ființe umane, care de cele mai multe ori aparțin unor rețele cu activitate criminală.

¹ PhD in progress, Moldova State University, Republic of Moldova, Address: Alexei Mateevici St 60, Chisinau, Republic of Moldova, Corresponding author: vadimsoltan14@gmail.com

Copyright: © 2024 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution (CC BY) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Traficul de ființe umane implică recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea unor persoane prin fraudă, violență, constrângere, abuz de putere sau alte mijloace ilegale, având ca scop exploatarea acestora. Fiind una dintre cele mai profitabile activități ilicite, traficul de persoane se află pe locul al treilea la nivel global, după traficul de droguri și arme, generând venituri de miliarde de dolari anual pentru rețelele infracționale. Din punct de vedere social, traficul de ființe umane este considerat a fi una dintre formele moderne de sclavie (așa-numita „sclavie albă”), iar din punct de vedere criminologic – una dintre cele mai periculoase și profitabile forme de sclavie internațională. (Pasat, 2024a, pp. 118-128).

Victimele traficului de ființe umane sunt adesea recrutate prin metode frauduloase, precum promisiuni false de angajare, oportunități educaționale inexistente sau căsătorii aranjate. Persoanele aflate în situații vulnerabile – femei, copii, persoane cu dificultăți economice sau refugiați – sunt principalele ținte ale traficantilor. După recrutare, victimele sunt transportate și plasate în locații unde sunt forțate să îndeplinească activități sub amenințare, violență fizică și psihologică sau prin confiscarea documentelor de identitate. Controlul exercitat asupra victimelor poate include:

- Tortură fizică și psihologică, violență, pentru a le induce frica și supunerea totală. Violența este o tendință de a-i subjuga pe ceilalți, de a desfășura activități sociale autoritare (Pasat, 2021a, pp. 392-403).
- Izolarea socială, prin limitarea contactului cu lumea exterioară.
- Îndatorarea forțată, unde victima este obligată să plătească "datorii" impuse de traficant.
- Drogarea, pentru a reduce capacitatea de rezistență și a le face mai ușor de controlat.

2. Cadrul legislativ privind traficul de ființe umane

2.1. Cadrul legislativ internațional

Reglementarea traficului de ființe umane la nivel internațional se bazează pe mai multe instrumente juridice esențiale, care vizează prevenirea, combaterea acestui fenomen și protecția victimelor. Studiarea experienței statelor străine în materie legislativă, inclusiv de drept penal, permite legiuitorului național să-și concentreze atenția asupra îmbunătățirii cadrului de reglementare existent, ceea ce este necesar pentru dezvoltarea ideilor de reformare a sistemului juridic (Pasat, 2017a, pp. 101-117).

- Protocolul ONU privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, adoptat la Palermo în 2000. Protocolul de la Palermo, parte a Convenției Națiunilor Unite împotriva Criminalității Transnaționale Organizate, reprezintă

principalul instrument internațional de combatere a traficului de persoane. Acesta oferă o definiție clară a traficului de persoane, incluzând recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea unor persoane prin amenințare, forță, fraudă sau alte forme de constrângere, cu scopul exploatării. Exploatarea poate include prostituția forțată, munca forțată, sclavia, servitutea sau prelevarea de organe. Protocolul stabilește măsuri pentru prevenirea traficului, protecția victimelor și cooperarea internațională într-un efort coordonat de combatere a acestui fenomen global.

- Convenția Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane (2005). Reprezintă produsul muncii Consiliului Europei, având scopul de a preveni traficul de ființe umane, a proteja victimele traficului, a incrimina traficanții și a promova coordonarea acțiunilor naționale și colaborarea internațională (Năstas A. & Budurin, 2024, pp. 143-146). Această convenție pune un accent deosebit pe protecția drepturilor omului și pe sprijinirea victimelor traficului de persoane. Spre deosebire de alte instrumente juridice, care se axează preponderent pe sancționarea traficantilor, Convenția Consiliului Europei subliniază importanța asistenței pentru victime, acordă statut special acestora și le garantează accesul la justiție. Documentul impune statelor semnatare obligația de a criminaliza traficul de persoane, de a asigura protecția victimelor prin servicii de asistență medicală, psihologică și juridică, precum și de a elabora politici naționale pentru prevenirea fenomenului.

- Directiva UE 2011/36 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor. Directiva UE 2011/36 reprezintă cadrul legal al Uniunii Europene privind lupta împotriva traficului de persoane. Aceasta armonizează legislațiile statelor membre prin stabilirea unor standarde minime pentru definirea infracțiunilor de trafic de persoane, sancțiuni proporționale și eficiente, precum și măsuri de protecție a victimelor. Directiva impune statelor membre să asigure sprijin pentru victime, inclusiv acces la consiliere juridică, protecție în fața represaliilor și dreptul la compensație. Directiva subliniază importanța cooperării dintre autorități, organizațiile societății civile și instituțiile internaționale pentru a reduce numărul victimelor și a desființa rețelele de trafic.

2.2. Cadrul legislativ național în Republica Moldova

În Republica Moldova infracțiunea nu poartă de regulă un caracter de clasă iar noțiunea de infracțiune include în conținutul său necesitatea apărării bunurilor umane generale împotriva tentativelor penale (Pasat, 2021b, pp. 49-63), astfel Republica Moldova a adoptat Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, care include: definiția traficului de ființe umane în conformitate cu Protocolul de la Palermo, măsuri de protecție pentru victime, inclusiv asistență psihologică și juridică, sancțiuni severe pentru traficanți.

Cei mai vulnerabili în privința fenomenului analizat se dovedesc a fi persoanele de vârstă reproductivă, astfel, fiind pusă în pericol securitatea demografică a Republicii Moldova, s-a impus necesitatea aplicării mijloacelor de maximă eficiență în vederea contracarării proliferării fenomenului traficului de ființe umane. Tocmai în acest scop fiind adoptat art. 165 din Codul Penal RM (Budeci&Rusu, 2021). Codul Penal al Republicii Moldova prevede, la art. 165, pedepse între 7 și 15 ani de închisoare pentru trafic de persoane și până la 20 de ani în cazul victimelor minore. Dar, în practica judiciară a Republicii Moldova întâlnim cauze care dovedesc concurența dintre norma penală și norma convențională (Pasat, 2019, pp. 34-46).

Pe lângă aceste reglementări, Republica Moldova a implementat diverse strategii naționale și planuri de acțiune în colaborare cu organizații internaționale, cum ar fi Organizația Internațională pentru Migrație și Uniunea Europeană, pentru a combate fenomenul traficului de persoane. De asemenea, autoritățile moldovene au instituit Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane, care colaborează cu agenții internaționale și ONG-uri pentru a identifica victimele, a le oferi asistență și a trage la răspundere infractorii.

2.3. Cadrul legislativ național în România

În România, legiuitorul român se deosebește de cel moldovenesc, având în vedere tehnica primului de a introduce (Pasat, 2017b, pp. 164-176) infracțiunile de trafic de ființe umane, printr-un act normativ dedicat reglementării acestui fenomen. Astfel, traficul de persoane este reglementat prin Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, care stabilește măsuri pentru prevenirea, sancționarea și combaterea acestui fenomen grav. De asemenea, Codul Penal include infracțiunea de trafic de persoane la art. 210, definind această faptă și pedepsele asociate.

Principalele prevederi ale legislației privind traficul de ființe umane includ: pedeapsa privativă de libertate, confiscarea bunurilor, protecție și asistență pentru victime. Pe lângă aceste aspecte, legislația românească este armonizată cu normele internaționale, precum Convenția Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de ființe umane și directivele Uniunii Europene. Autoritățile colaborează cu organizații naționale și internaționale pentru a combate rețelele de trafic și pentru a proteja drepturile victimelor. În plus, sunt implementate programe de prevenire și campanii de informare destinate atât populației generale, cât și grupurilor vulnerabile, pentru a reduce riscul de exploatare și pentru a facilita identificarea timpurie a victimelor.

3. Metode de investigare a traficului de ființe umane

Investigarea traficului de persoane este dificilă din cauza rețelelor transnaționale bine organizate. Printre metodele utilizate se numără:

3.1. Cooperarea internațională

Datorită naturii transfrontaliere a traficului de persoane, cooperarea dintre state este esențială. Aceasta se realizează prin: Interpol și Europol, care facilitează schimbul de informații între state, Acorduri bilaterale între state, cum ar fi cele dintre România și Republica Moldova pentru combaterea traficului de persoane. INTERPOL și EUROPOL oferă suport esențial pentru România și Republica Moldova în combaterea traficului de persoane. Accesul la baze de date internaționale, schimbul rapid de informații și operațiunile comune permit identificarea și arestarea traficantilor, precum și protejarea victimelor. Colaborarea continuă între aceste state și organisme internaționale este esențială pentru prevenirea și combaterea acestui flagel.

3.1.1. Mecanisme de cooperare

- INTERPOL (Organizația Internațională de Poliție Criminală) sprijină investigațiile transnaționale prin: baze de date internaționale, alerte INTERPOL, operațiuni internaționale.
- EUROPOL (Oficiul European de Poliție) este agenția Uniunii Europene care facilitează schimbul de informații și coordonează operațiunile de aplicare a legii între statele membre ale UE și țările partenere, inclusiv Republica Moldova. Instrumente de cooperare EUROPOL: Platforma EMPACT, Centrul European împotriva Traficului de Migranți, schimb de date operative.

3.2. Analiza financiară

Monitorizarea tranzacțiilor financiare este un instrument esențial în lupta împotriva traficului de persoane. Analiza fluxurilor de bani, colaborarea internațională și tehnologiile avansate de detectare ajută autoritățile să identifice și să destructureze rețelele infracționale.

Metodele utilizate de traficantii pentru ascunderea veniturilor, sunt:

- Transferuri bancare internaționale. Traficanții folosesc rețele financiare globale pentru a muta sumele de bani rezultate din exploatarea victimelor, prin conturi bancare deschise pe numele unor persoane intermediare, victimele sau persoane recrutate sunt forțate să deschidă conturi bancare pentru a transfera fonduri fără a atrage suspiciuni, plăți prin companii fantomă.
- Utilizarea criptomonedelor. Criptomonedele oferă anonimitate și sunt tot mai des utilizate în tranzacțiile legate de traficul de persoane. Bitcoin și alte criptomonede

sunt folosite pentru a evita sistemele tradiționale bancare și pentru a transfera bani între țări fără control guvernamental.

- Portofele electronice anonime – Fondurile sunt stocate pe platforme online care nu necesită identificare strictă. Mixere și tumblere de criptomonede – Servicii care combină fondurile din mai multe surse pentru a face dificilă urmărirea originii banilor.

3.2.1. Metode de investigare financiară utilizate de autorități- Monitorizarea tranzacțiilor suspecte: Unitățile de informații financiare din România și Republica Moldova analizează tranzacțiile de mare valoare și raportează activitățile suspecte. Băncile sunt obligate să semnaleze depunerile și transferurile nejustificate în conformitate cu legislația privind prevenirea spălării banilor.

- Colaborarea cu organisme internaționale: EUROPOL și INTERPOL sprijină autoritățile naționale prin acces la baze de date internaționale privind infracțiunile financiare. Grupul Egmont, o rețea globală a unităților de informații financiare, facilitează schimbul de informații despre mișcările suspecte de fonduri.

- Investigații sub acoperire și infiltrarea rețelelor: Folosirea agenților sub acoperire pentru a urmări fluxurile financiare și a descoperi conturile utilizate de traficanți.

- Analiza darknet-ului – Monitorizarea piețelor online unde traficul de persoane este facilitat prin criptomonede.

3.3. Sursele de informații pentru identificare și destructurarea rețelelor de trafic de ființe umane

Identificarea și destructurarea rețelelor de trafic de ființe umane necesită acces la informații din mai multe surse, fiecare având provocările sale. Anunțurile false de angajare, interceptările telefonice și declarațiile victimelor sunt trei dintre cele mai eficiente metode pentru detectarea și investigarea acestor rețele. O metodă frecvent utilizată de traficanți pentru recrutarea victimelor este publicarea anunțurilor false de angajare, în special pentru locuri de muncă în străinătate. Aceste anunțuri sunt plasate pe:

- Site-uri web nesigure, unde ofertele de muncă nu au detalii clare despre angajator. Internetul este, un teren fertil pentru cei care doresc să comită infracțiuni... Câteva exemple ale acestor activități ilegale sunt fraudă, furtul, spălarea banilor și traficul ilegal, în care crima organizată își are rădăcinile, dar își schimbă modus operandi prin trecerea din lumea reală în spațiul cibernetic (Pasat, 2023c, pp. 41-53).

- Rețele sociale, unde traficanții contactează direct victimele prin mesaje private, în special pentru prostituție. În opinia autorului A. Năstas, dintre toate formele pe care le are scopul traficului de ființe umane, obligația de a se implica în prostituție este cea mai frecventă (Năstas, 2022, pp. 122-134).

- Anunțuri tipărite în ziare locale, vizând persoane din mediul rural sau cu educație redusă. Sărăcia și iluzia unui trai mai bun devin unelte în mâinile traficantilor, care le folosesc pentru a îi recruta cu ușurință pe cei aflați în rândul persoanelor vulnerabile (Stanciu&Popescu).
- Interceptările telefonice sunt o metodă-cheie în investigarea grupărilor infracționale care operează în traficul de persoane.
- Declarațiile victimelor. Victimele traficului de persoane sunt unele dintre cele mai valoroase surse de informații, dar obținerea declarațiilor acestora este extrem de dificilă din cauza: fricii de represalii, traumelor psihologice, lipsa încrederii în autorități.

4. Implicațiile sociale ale traficului de ființe umane

4.1. Impactul asupra victimelor

Victimele traficului de ființe umane suferă traume fizice și psihologice grave. Traficanții folosesc diverse moduri de a amenința și intimida indivizii și comunitățile (Pasat, 2024b, pp. 49-63). Lipsa accesului la justiție și stigmatizarea socială agravează situația acestora. Pe lângă faptul că este o încălcare flagrantă a drepturilor fundamentale ale omului, acest fenomen generează traume profunde, contribuie la destabilizarea economică și alimentează corupția și criminalitatea organizată. Trauma fizică și psihologică, lipsa accesului la justiție și stigmatizarea socială le fac pe victime vulnerabile și lipsite de resurse pentru a se reintegra. Pe plan social, traficul de persoane contribuie la creșterea corupției, criminalității și instabilității economice. Combaterea eficientă a acestui fenomen necesită măsuri ferme de protecție a victimelor, educație publică și cooperare internațională. Prin eforturi susținute și o abordare integrată, traficul de ființe umane poate fi redus, iar victimele pot avea șansa unei vieți demne și sigure.

a) Trauma fizică și problemele de sănătate

- Violență fizică și sexuală – Victimele exploatarei sexuale sau ale muncii forțate sunt frecvent supuse bătăilor, violurilor, arsurilor, mutilărilor și altor forme de abuz.
- Boli grave – Datorită condițiilor insalubre și lipsei accesului la îngrijiri medicale, multe victime suferă de HIV/SIDA, tuberculoză, malnutriție sau boli dermatologice.
- Sarcini nedorite și avorturi forțate – Victimele exploatarei sexuale sunt adesea forțate să rămână active, iar sarcinile sunt întrerupte prin metode ilegale și periculoase.

b) Trauma psihologică și tulburările mentale

- Sindromul Stockholm – Multe victime dezvoltă o dependență emoțională față de traficanți, ceea ce le face reticente în a colabora cu autoritățile.

- Tulburare de stres post-traumatic – Experiențele traumatizante duc la coșmaruri, anxietate severă și episoade de depresie.

- Tulburări de personalitate și comportament auto-distructiv – Victimele pot suferi crize de identitate, tendințe suicidare sau dependență de droguri și alcool.

c) Lipsa accesului la justiție

- Teama de represalii – Victimele se tem că traficanții își vor răzbuna mărturiile, atacându-le pe ele sau pe familiile lor.

- Tratamente discriminatorii din partea autorităților – În unele cazuri, victimele sunt tratate ca infractori, mai ales dacă au fost implicate în activități ilegale sub constrângere (prostituție, cerșetorie).

- Bariere lingvistice și juridice – Multe victime provin din alte țări și nu cunosc limba sau legile statului unde au fost traficate, ceea ce le face vulnerabile și dependente de traficanți.

d) Stigmatizarea socială

- Rușinea și excluderea socială – Victimele, mai ales cele exploatate sexual, sunt deseori marginalizate și respinse de familie și comunitate.

- Dificultăți de reintegrare – Lipsa educației și a experienței profesionale face dificilă găsirea unui loc de muncă decent.

- Risc ridicat de re-victimizare – Multe victime sunt forțate să se întoarcă în rețelele de trafic din lipsa alternativelor.

4.2. Costurile economice și sociale

Traficul de ființe umane generează costuri mari pentru sistemele de sănătate și protecție socială, prin: creșterea cheltuielilor pentru sănătate publică – Tratamentul bolilor și al tulburărilor mentale ale victimelor necesită resurse financiare semnificative; pierderea forței de muncă – Victimele traficului de ființe umane sunt adesea persoane tinere și apte de muncă, ceea ce afectează dezvoltarea economică; impactul asupra sistemului juridic – Investigațiile și procesele împotriva traficanților sunt costisitoare și de lungă durată.

De asemenea, contribuie la creșterea corupției și la destabilizarea economică a statelor afectate, întrucât traficul de ființe umane este strâns legat de alte forme de criminalitate, inclusiv spălarea banilor, falsificarea documentelor, traficul de droguri și arme. În plus, corupția în instituțiile statului permite rețelelor infracționale să opereze nestingherite. Atunci când autoritățile nu protejează victimele sau nu

sanctionează traficanții, cetățenii își pierd încrederea în poliție, sistemul judiciar și structurile guvernamentale. Acest lucru duce la retragerea denunțurilor și refuzul de a colabora cu autoritățile.

4.3. Necesitatea unor măsuri eficiente

Pentru a limita efectele negative asupra victimelor și asupra societății, sunt necesare măsuri eficiente de prevenire, protecție și reabilitare.

a) Protecția și reintegrarea victimelor, prin: crearea adăposturilor sigure pentru victime, unde să primească asistență medicală, psihologică și juridică, dezvoltarea unor programe educaționale și de formare profesională pentru a ajuta victimele să-și refacă viața, protejarea identității victimelor și oferirea de statut legal pentru victimele care colaborează cu autoritățile.

b) Creșterea gradului de conștientizare, prin efectuarea unor campanii naționale și internaționale pentru educarea populației privind riscurile traficului de persoane și implementarea unor programe de prevenire în școli și comunități vulnerabile.

c) Îmbunătățirea legislației și aplicarea fermă a legii, implicând înăsprirea pedepselor pentru traficanți și eliminarea corupției în instituțiile responsabile, consolidarea cooperării internaționale pentru urmărirea și extrădarea traficanților, dezvoltarea unor mecanisme mai eficiente de identificare și protecție a victimelor.

5. Concluzii

Traficul de ființe umane rămâne o problemă gravă, cu implicații sociale, economice și juridice majore, care necesită o abordare coordonată atât la nivel național, cât și internațional. Deși legislația prevede pedepse severe pentru traficanți și măsuri de protecție pentru victime, este esențială o aplicare riguroasă a acestor norme, precum și o colaborare strânsă între instituțiile statului, organizațiile internaționale și societatea civilă.

Pentru a combate eficient acest fenomen, este necesară îmbunătățirea continuă a legislației, astfel încât să fie adaptată noilor metode utilizate de rețelele de trafic.

În același timp, protecția și sprijinirea victimelor trebuie să rămână o prioritate. Asistența medicală, consilierea psihologică și reintegrarea socială sunt elemente esențiale pentru a ajuta victimele să depășească traumele suferite și să își refacă viața.

Numai printr-o abordare integrată, bazată pe prevenire, sancționare și protecție, se poate reduce acest fenomen și se pot proteja drepturile fundamentale ale fiecărui individ.

6. Bibliografie

Budeci, V. & Rusu, O. (2021). Analiza juridico-penală a infracțiunii de trafic de ființe umane/ Criminal-legal analysis of the crime of human trafficking. *Revista Studii Juridice Universitare/Journal of University Legal Studies* no. 1/2021, Retrieved from https://sju.ulim.md/nr-1-2021/analiza-juridico-penala-a-infracțiunii-de-traffic-de-fiinte-umane/?utm_source=chatgpt.com, accessed on 26th October 2024.

Năstas, A. & Budurin, N. (2024). Traficul de ființe umane - mit sau realitate în Republica Moldova?/ Human trafficking - myth or reality in the Republic of Moldova? *Revista Universul Juridic/ Legal Universe Journal* no. 12/2024, pp. 143-156, Retrieved from https://revista.universuljuridic.ro/traficul-de-fiinte-umane-mit-sau-realitate-in-republica-moldova/?utm_source=chatgpt.com#f1 accessed on 6th October 2024

Năstas, A. (2022). Delimitarea traficului de ființe umane de unele infracțiuni conexe (practica și legislația Republicii Moldova)/ Delimitation of human trafficking from some related crimes (practice and legislation of the Republic of Moldova). *Revista Universul /Legal Universe Journal* no. 5, pp. 122-134, Web page https://revista.universuljuridic.ro/wp-content/uploads/2022/06/12_Revista_Universul_Juridic_nr_5-2022_PAGINAT_BT_A_Nastas.pdf, accessed on 11th November 2024.

Pasat, A. O. (2017a). Comparative analysis in the field of customs offenses and criminal regulations in certain states in relation to the legislation of the Republic of Moldova. *Tribuna Juridică/Legal Tribune*, Vol. 7 Issue (1), p. 101-117, ISSN 2247-7195/e-ISSN 2248-0382/ISSN-L 2247-7195. Retrieved from <https://tribunajuridica.eu/arhiva/An7v1/9%20Pasat.pdf> accessed on 12th November 2023.

Pasat, A. O. (2017b). Customs Offenses: Notion, Award Criteria for Dangerous Socialment Facts to the Category of Customs Offenses. Comparative Study. *Diversity and Interdisciplinarity in Business Law, Contributions to the 7 th International Conference Perspectives of Business Law in the Third Millennium*, November 24, 2017, Bucharest, Adriana Motatu (Ed.), Ioana Nely Militaru (Ed.), 2017, Adjuris, International Academic Publisher, ISBN 978-606-94312-2-1 (E-Book), p. 164-176, Retrieved from <https://www.cceol.com/search/viewpdf?id=610997> accessed on 3th November 2024

Pasat, A. O. (2019). Ilicit Trafficking in Firearms, their Components and Ammunition in the Comparative Penal Legislation (Romania and the Moldavian Republic). *Acta Universitatis Danubius. Juridica*, Vol. 5 nr. (2), pp. 34-46, Retrieved from <https://journals.univ-danubius.ro/index.php/juridica/article/view/5577/5022> accessed on 26th November 2024.

Pasat, A. O. (2021a), The crime of domestic violence. Aspects of comparative law. *Perspectives of Law and Public Administration*, Vol. 10 Issue (3), pp. 392-403, Retrieved from <https://www.adjuris.ro/revista/articole/An10nr3/21.%20Octavian%20Pasat%20Articol%202.pdf> accessed on 4th November 2024

Pasat, A.O. (2021b). The essential features of the criminal offence. A comparative study the Republic of Moldova and Romania. *Acta Universitatis Danubius. Juridica*, Vol. 5 nr. 2, pp. 49-63, Retrieved from <https://dj.univ-danubius.ro/index.php/AUDJ/article/view/993/1451> accessed on 26th October 2024.

Pasat, A. O. (2023a). General features specific to crimes against the person. *Perspectives of Law and Public Administration*, Vol. 12, Issue (1), pp. 41-49, Retrieved from <https://www.adjuris.ro/revista/articole/An12nr1/4.%20Pasat%20Art.%20%20EN.pdf> accessed on 28th October 2024

Pasat, A. O. (2023b). Organized Crime - Aspects of Comparative Law. *Tempore Mutationis in International and Comparative Law, Contributions to the 3rd Conference on Comparative and International Law International Conference*, June 23, 2023, Bucharest, Federica Cristani (ed.), Cristina Elena Popa Tache (Ed.). Editura Adjuris, ISBN 978-606-95351-9-6 (E-Book), p. 209 - 229, Retrieved from <http://www.adjuris.ro/reviste/tmic/Tempore%20Mutationis%20in%20International%20and%20Comparative%20Law.pdf> accessed on 30th October 2024

Pasat, A. O. (2023c). Profiling Criminals in Cyberspace. *Recent Debates in Cyberspace and Artificial Intelligence Law, Contributions to the 3rd International Conference on FinTech, Cyberspace and Artificial Intelligence Law* March 31, 2023, Bucharest, Nina Gumzej (Ed.) Olgo Sovova (Ed.), Editura Adjuris, ISBN 978-606-95351-7-2 (E-Book), p. 41-53, Retrieved from <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001327197500004> accessed on 11th November 2024

Pasat, A. O. (2024a). Trafficking in Human Beings. Peculiarities of Criminal Legal Characteristics. *Adapting to Change Business Law Insights from Today's International Legal Landscape, Contributions to the 13th International Conference Challenges of Business Law in the Third Millennium*, November 17, 2023, Bucharest, Cristina Elena Popa Tache (ed.), Renata Treneska Deskoska (ed.), Nathaniel Boyd (ed.), Marijana Mladenov (ed.), Isabelle Oprea (ed.), Daniela Duta (ed.), Konstantinos Kouroupis (ed.), Leonidas D. Sotiropoulos (ed.). Editura Adjuris, ISBN 978-606-95862-3-5 (E-Book), p. 118 - 128, Retrieved from <https://www.adjuris.ro/books/acbl/Adapting%20to%20Change%20Business%20Law%20Insights.pdf> accessed on 11th November 2024.

Pasat, A. O. (2024b). Terrorism – methods, types of terrorist activities and trends in the development of modern terrorism. *Review of Law and Social Studies*, Vol. 1, Issue 1, p. 49-63, Retrieved from <https://lssreview.adjuris.ro/articole/an1v1/5.pdf> accessed on 10th November 2024

Stanciu, C. & Popescu, M., Traficul de ființe umane – sclavia modernă/ Human trafficking – modern slavery, Retrieved from https://next.juridice.ro/1864/traficul-de-fiinte-umane-sclavia-moderna/?utm_source=chatgpt.com accessed on 11th October 2024.